

NEFND UM EFTIRLIT MEÐ LÖGREGLU

Skuggasundi 3, 101 Reykjavík

Sími: 545 8800. Bréfasími: 545 8051

Netfang: nel@nel.is

Tilv.: 21120002

Ákvörðun nr. 51/2022

Þann 29. júní 2022 kom nefnd um eftirlit með lögreglu saman til fundar og tók eftirfarandi ákvörðun nr. 51/2022.

Málsatvik

Nefnd um eftirlit með lögreglu barst erindi frá [REDACTED] dags. 6. desember 2021. Í erindinu gerir [REDACTED] athugasemdir við framkomu og starfsaðferðir starfsmanna Lögreglustjórans á Suðurlandi í kjölfar tilkynningu hennar um tilraun til [REDACTED]. Fram kemur í erindinu að lögregla sem mætti á vettvang hafi verið hranaleg og dónaleg við [REDACTED] og varð vitni af árásinni. Þá hafi þeim, þó sérstaklega [REDACTED] ekki verið boðin áfallahjálpt eftir atvikið. Þar sem [REDACTED] og [REDACTED] hafi henni verið ekið eftir atvikið til [REDACTED] og ekki fengið þá hjálpt sem hún þurfti á að halda að hennar sögn, þar sem hún var í losti. Einnig gerir [REDACTED] athugasemdir við að henni hafi ekki verið skipaður réttargæslumaður. Þá eru einnig gerðar athugasemdir við meint símtal rannsóknarlögreglumanns Lögreglustjórans á Suðurlandi til [REDACTED] eftir atburðinn, þar sem hann sakaði hana um að fara með rangt mál í skýrslutöku. [REDACTED] telur starfsmenn lögreglu í kjölfar meintrar árásar, ekki hafa staðið rétt að máli sínu og ekki fylgt þeim verklagsreglum sem við eiga í málum sem þessum.

Nefnd um eftirlit með lögreglu óskaði eftir upplýsingum frá Lögreglustjóranum á Suðurlandi með bréfi þann 6. desember 2021.

Forsendur nefndarinnar

1.

Nefnd um eftirlit með lögreglu starfar á grundvelli VII. kafla lögreglulaga nr. 90/1996, sbr. breytingar á þeim með lögum nr. 62/2016. Helstu verkefni nefndarinnar, sbr. 1. mgr. 35. gr. a í nefndum lögum, eru að taka við kærur á hendur starfsmanni lögreglu fyrir ætlað refsivert brot við framkvæmd starfa hans annars vegar og taka við kvörtunum vegna starfsaðferða lögreglu eða framkomu starfsmanns lögreglu sem fer með lögregluvald hins vegar. Undir hið síðarnefnda falla kvartanir vegna háttsemi eða starfsaðferða sem ekki verða taldar refsiverðar en gætu meðal annars leitt til þess að lögreglumaður yrði áminntur í starfi eða æskilegar breytingar gerðar á starfsháttum og verklagi. Nefndin skal, sbr. 2. mgr. 35. gr. a, greina hvað felst í erindum sem henni berast og koma þeim til meðferðar hjá viðkomandi embætti.

Með vísan til framangreinds fellur það almennt ekki undir valdsvið nefndar um eftirlit með lögreglu að endurskoða eða fjalla um almennt mat lögreglu á beitingu úrræða á grundvelli lögreglulaga eða almennt um framkvæmd rannsóknar sakamála, beitingu rannsóknarúrræða

NEFND UM EFTIRLIT MEÐ LÖGREGLU

eða um ákvarðanir handhafa ákærvalds um það hvort rétt sé að gefa út ákæru í máli. Hlutverk nefndarinnar er hins vegar að taka afstöðu til þess hvort um sé að ræða ámælisverðar starfsaðferðir eða framkomu lögreglumanna við framkvæmd slíkra verkefna. Í því felst nánar tiltekið (og til dæmis) að taka afstöðu til þess hvort kvartað sé yfir því að háttsemi þeirra starfsmanna lögreglu sem að máli komu hafi ekki verið í samræmi við eðlilega starfshætti eða lög eða hvort starfsaðferðir hafi að öðru leyti farið út fyrir það sem eðlilegt var í því tilviki.

2.

Lögreglustjórinn á Suðurlandi svaraði beiðni nefndarinnar með bréfi dags. 5. febrúar 2022. Meðfylgjandi svari embættisins voru upptökur úr búkmyndavélum lögreglumanna á vettvangi, dagbókarfærslur og skýrslur lögreglu.

Í svari embættisins kemur fram að meðferð málsins hafi frá upphafi verið í samræmi við lög og verklagsreglur og lögreglumenn sýnt kvartanda og [REDACTED] nærgætni. Einnig kemur fram að lögreglustjóri hafi metið það svo að skilyrði fyrir tilnefningu réttargæslumanns fyrir kvartanda hafi ekki verið fyrir hendi.

3.

Undir valdsvið nefndarinnar fellur hvernig tilteknir þættir lögreglustarfsins eru framkvæmdir eða ef lögregla lætur hjá líða að sinna lögmætu hlutverki sínu, sbr. 2. gr. laga nr. 90/1996, þ.e. að gæta almannaöryggis og halda uppi lögum og reglu, að leitast við að tryggja réttaröryggi borgaranna og stemma stigu við afbrotum og koma í veg fyrir athafnir sem raska öryggi borgaranna og ríkisins, vinna að uppljóstrun brota, stöðva ólögmæta háttsemi og fylgja málum eftir í samræmi við það sem mælt er fyrir um í lögum um meðferð sakamála.

4.

Nefnd um eftirlit með lögreglu ber að greina hvort erindi sem henni berast vegna háttsemi lögreglu feli í sér kvörtun yfir starfsháttum eða kæru vegna ætlaðrar refsiverðrar háttsemi starfsmanna lögreglunnar. Af erindi [REDACTED] er ljóst að um er að ræða kvörtun sem lítur að starfsháttum og starfsaðferðum lögreglumanna í kjölfar [REDACTED]

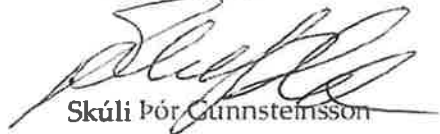
Nefnd um eftirlit með lögreglu fór ítarlega yfir erindi [REDACTED] og þau gögn sem henni bárust frá Lögreglustjóranum á Suðurlandi. Með hliðsjón af því hvernig málsatvikum var lýst í kvörtuninni og þeim gögnum sem nefndin hefur undir höndum, telur nefnd um eftirlit með lögreglu að ekki séu uppi vísbendingar um mögulega ámælisverða eða refsiverða háttsemi starfsmanna lögreglu, sbr. 2. mgr. 35. gr. a. lögreglulaga nr. 90/1996. Nefnd um eftirlit með lögreglu telur ekki tilefni til að aðhafast frekar vegna erindisins.

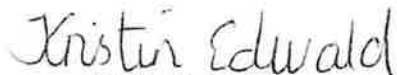
NEFND UM EFTIRLIT MEÐ LÖGREGLU

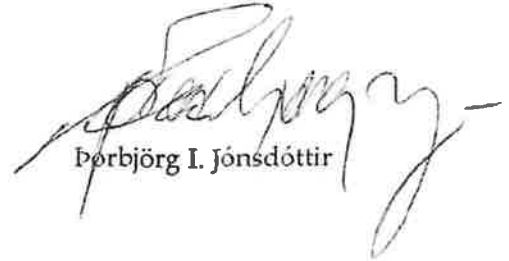
Niðurstaða

Nefnd um eftirlit með lögreglu telur ekki tilefni til að aðhafast frekar vegna erindis [REDACTED]

Reykjavík, 29. júní 2022


Skúli Þór Gunnsteinsson
formaður


Kristín Edwald


Þorbjörg I. Jónsdóttir